

Velký úspěch v Logické olympiádě 2023

Eva Bouhamra

Autoři:

- Mgr. L. Bartovská
- Mgr. J. Benešová
- PhDr. E. Bouhamra
- Mgr. V. Ulčová
- Ing. P. Vlček
- Ing. D. Vojta

Již po deváté se žáci naší školy zúčastnili 16. kola Logické olympiády. Soutěž pořádá Mensa ČR a je založena na logických úlohách, jejichž řešení vyžaduje samostatný a kreativní přístup. Nerozhodují zde naučené znalosti, ale schopnost samostatného uvažování a pohotového rozhodování. Fakulta informačních technologií ČVUT v Praze, Ekonomicko – správní fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Fakulta elektrotechniky a informatiky VŠB v Ostravě a Fakulta informatiky a managementu UHK uznávají dobré umístění v Logické olympiádě místo přijímacích zkoušek.

Logická olympiáda je zařazená do programu Excellence vyhlášeného MŠMT – hodnocení žáků a škol podle výsledku v soutěžích. Program Excellence umožňuje finančně podpořit pedagogické pracovníky středních škol na základě výsledků, kterých dosáhli jejich žáci v krajských, ústředních a mezinárodních soutěžích.

Do Logické olympiády se přihlásilo 101 296 soutěžících z 3 986 škol (zhruba o 7 000 studentů více než v loňském roce), v kategorii středních škol 17 956 žáků, z toho 1 527 z Plzeňského kraje a 692 z naší školy. Do krajského kola se letos probojovali celkem 4 žáci:

Kladívko Dan, 1PLH, Ruhsam Martin, 4STB, Sup Radovan, 4STB (16.- 20. místo v kraji) a Černý Adam, 4.E (36. - 40. místo v kraji). Úspěšnými řešiteli v krajském kole se stali žáci Masarykova gymnázia, Církevního gymnázia, Gymnázia Sušice, SPŠ a VOŠ elektrotechnické a SPŠ stavební Plzeň a postoupili do celostátního kola, které se koná 4. prosince v Parlamentu ČR. Naším žákům děkujeme za skvělou reprezentaci naší školy!

Vítězům gratulujeme a těšíme se na příští rok!

Uvnitř tohoto vydání:

Velký úspěch v Logické olympiádě 2023	1
1. místo v okresním kole Jazykové Woca Bee šampionátu!	2
Krabice od bot 13. ročník	2
Vynikající výkony v konverzační soutěži anglického jazyka	3
Světová metropole umění I	3
Země nejen archivního vína 3	6

1. místo v okresním kole Jazykového Woca Bee šampionátu!

Jitka Benešová

Třída 1PLH/B se zapojila do pátého ročníku inovační soutěže pro školy s názvem Jazykový WocaBee šampionát.

Soutěží se online v aplikaci na učení slovíček s názvem WocaBee. Žáci si mohou vybrat ze 13 jazyků, třída 1PLH/B soutěží v jazyce německém. Třída 1PLH/B se v rámci okresu Plzeň-město umístila na vynikajícím 1. místě, díky čemuž získala ceny a postoupila do krajského kola. To probíhá právě v těchto dnech, kdy žáci soutěží o postup do celostátního kola soutěže, ve kterém můžeme získat další ceny a příspěvek na modernizaci škol v hodnotě 150 000 Kč. Soutěž vyvrcholí mezinárodním finále, ve kterém se utkají ty nejlepší třídy z 8 zemí.

Žáci se v aplikaci učí novou slovní zásobu včetně výslovnosti moderním a velmi efektivním způsobem. Čím více žáci procvičují, tím více bodů (za správné odpovědi) získají a více se i naučí. Každý žák ze třídy 1PLH/B získal během okresního kola denně v průměru 1 195 WocaPoints bodů, což činí přibližně 796 správných odpovědí za den. Třídy v šampionátu soutěží jako tým, takže v jazycích se zlepšují skutečně všichni žáci a slovíčka se naučí včetně správné výslovnosti. Aplikace WocaBee navíc pracuje s každým žákem individuálně za pomoci umělé

inteligence a žáci si ji mohou spustit na mobilu, tabletu či počítači.

Další umístění našich tříd soutěžících v německém jazyce:

1PLH/A	– 4.místo
2PLH/B	– 6.místo
2PLH/A	– 7.místo
1EP	– 16.místo

Krabice od bot 13. ročník

Lucie Bartošková

Opět po roce přišla akce krabice. Třída 1SCB se rozhodla, že udělá radost potřebným. Na začátku všeho bylo nadšení potěšit a udělat radost.

Vybrali jsme si darovat dárky pro holky ve věku 9

-14 let. Drobné předměty užitečné i pro školní docházku plus i ty méně praktické, ale o to více roztomilé. Celkem jsme předali čtyři plné krabice a věříme, že potěší obdarované a my se zase budeme těšit na příští rok.

Vynikající výkony v konverzační soutěži anglického jazyka

Veronika Ulčová

Konverzační soutěže v anglickém jazyce, která se konala 9. 11. 2023 na naší škole, se zúčastnilo 33 studentů. V druhém kole 12 studentů představilo své lingvistické schopnosti a z nich 6 postoupilo do finále. Byli to Markéta Brušáková z 2PLH, František Havlíček z 3STA, Barbora Jakubšová z 1PLH, Vojtěch Kvídera z 2STA, Leontýna Roubíková z 1SCB a Tomáš Zíka z 2OKZ. Zde jsou tři nejlepší:

1. Vojtěch Kvídera obsadil první místo svou správnou artikulací a schopností naslouchat spolužačce a lehce předávat své myšlenky.

2. Tomáš Zíka si zajistil druhé místo díky svému zajímavému projevu.

3. Markéta Brušáková získala třetí místo, když zaujala pohotovým používáním jazyka.

Tito talentovaní studenti inspirují své vrstevníky ke zvyšování konverzační úrovně anglického jazyka.

Světová metropole umění Den první: Svatá kapele, galerie Orsay

Petr Vlček, foto Dalibor Vojta

Kolegyně Alena Štědrá má velkou zásluhu na uspořádání tohoto vydařeného exkurzního zájezdu ve spolupráci s cestovní kanceláří Inex Plzeň. Akce byla pořádána v rámci projektu Šablony. Větší část autobusu naplnili žáci a žákyně z netechnické části naší školy. Měli to jako doplněk výuky. Jel s nimi pedagogický dozor, který se o ně staral. Zbytek autobusu doplnili zájemci řad učitelů a nepedagogických zaměstnanců, které možnost cenově dostupného výletu do Paříže zaujala.

O Paříži by se toho dalo napsat mnoho, což překračuje rámec Zpravodaje, takže se budu snažit být stručný, přesto musí být reportáž rozdělena do více dílů.

Odjeli jsme za deště na noc směr Rozvadov – Nürnberg – Heilbronn – Saarbrücken – Metz – Reims – Paris. Cesta vedla celá po dálnici, udělali jsme tři nezbytné zastávky. Posledních 20 kilometrů jsme se však „courali“. Obrovská metropole na řece La Seine je obvykle hustě zacpaná auty, a tak doprava dost často stojí, případně kolabuje. Přijeli jsme v době, kdy většina lidí dojíždí za prací, takže provoz je veliký. Francouzi pracují od 9 (10) hodin a jejich pracovní doba končí večer v 18 (19) hodin. Počítá se s hodinovou přestávkou na oběd. Tomu jsou přizpůsobeny i školy až po střední, kdy tu fungují „družiny“ a na vyšších stupních mají žáci dlouhé odpolední vyučování s velkými pauzami (na oběd, na úlohy, na samostudium). V Paříži se těžko dá odhadnout, kdy se člověk dostane z bodu A do bodu B. Někdy je to 5 minut, ale jindy třeba

hodina. I s parkováním autobusu bude problém, neboť musí parkovat jinde, než nás vysadí.

Když se srovnají bytové poměry, u nás a ve francii, jsme na tom o mnoho lépe. Jen málo obyvatel bydlí ve svém. Domy a bytové jednotky tu vlastní korporáty a ceny nájmu jsou ohromné. Mnoho rodin na nájem ani nedo-

sáhne, takže je běžné dvougenerační bydlení s společným kuchyňským minikoutem, v horším případě stejné soužití dvou rodin. Ani kuchyně v jednotce není jako u nás, sotva si tam ohřejete kávu, i nějaké jídlo z polotovaru. Proto tu téměř nenajdete třeba řeznictví. Lidé jsou zvyklí obědovat v práci, v restauracích nebo barech. Těch je v Paříži plno, v každé čtvrti.

Okolo 9 hodiny jsme vystoupili na náměstí Place du Pantheon. Autobus odjel, řidiči si musí odpočinout a nesmí být podle zákona rušeni několik hodin, takže se s autobusem setkáme až večer. Pantheon (fr. Panthéon de Paris) je dominantou města na vrcholku kopce svaté Jenověfy v Latinské čtvrti. V jeho podzemní kryptě jsou uloženi významní francouzští umělci, myslitelé a vědci jako například Alexandre Dumas starší, Jean-Jacques Rousseau, Voltaire, Victor Hugo, Pierre Curie a Marie Curie-Sklodovská. Původně zde stával klášter, dnes tu najdeme jen tento obrovský chrám. Dnes slouží jako muzeum.

U Pantheonu se nachází univerzita Sorbonna s velikou knihovnou. Na jejím průčelí jsou zaznamenána jména všech možných významných lidí ze světa. Mezi nimi je i Jeroným Pražský a Mistr Jan Hus. Před univerzitou je obrovská fronta studentů. Nevíme, na co čekají. Ulicí Rue de Souffiot se proplétáme davem do Lucemburských zahrad. Zahrady dnes slouží k různým sportovním aktivitám místních lidí. Prochází se tu, běhají, cvičí, jsou tu rozmístěny i velké šachy a jiné hry ve volné přírodě. Je tu několik restaurací. Zahrady přiléhají ke stejnojmennému

paláci, kde je dnes francouzský senát. Protože Francie se potýká s teroristickými útoky a častými nepokoji občanů, dbají místní úřady na bezpečnost. Palác je obehnan plotem a stráží ho nejen čestná stráž, ale i ozbrojenci.

V rámci krátkého rozchodu jsem obešel areál a naproti senátu je budova s podloubím, kde spali buď bezdomovci, nebo to mohli být nějak viditelně protestující jedinci. I taková je Paříž.

Dále pokračujeme na nábreží řeky Seiny k hlavnímu duchovnímu stánku Paříže, ke katedrále Notre Dame. Chrám je postaven na ostrově Île de la Cité. Ostrovy jsou tu dva – Île Saint Louis. Jsou propojeny mostem nejen mezi sebou, ale s pevninou. Před 30 lety jsme tu jeli po lodích vyhlídkovou plavbu.

Dne 15. 4. 2019 katedrála vyhořela (požár zničil krov a sanktusovou věž) a opravuje se dodnes. Protože se v Paříži mají konat příští rok olympijské hry, mají firmy co dělat, neboť cíl je stihnout to do zahájení. Katedrála je obklopena lešením a stojí tu 2 jeřáby. Na prostranství

před katedrálou je vybudováno hlediště. Je volně přístupné a lze z něj pořídit fotografie. Prostranství uzavírá budova Hotel Dieu – nejstarší nemocnice v Paříži. Špitál zasvěcený svatému Kryštofovi byl založen již v polovině 7. století. v těsné blízkosti katedrály Notre Dame jak bývalo obvyklé. Nemocnice zůstala jako jediná v Paříži až do období renesance, kdy Jindřich IV. založil v roce 1607 nemocnici Saint-Louis.

Katedrála Notre-Dame (doslova katedrála Naší Paní, česky označovaná jako katedrála Panny Marie nebo chrám Matky Boží), francouzsky Cathédrale Notre-Dame de Paris, je postavena v gotickém slohu. Je katedrálou pařížské římskokatolické arcidiecéze. Byla postavena v

letech 1163–1345. Je považována za jeden z nejkrásnějších příkladů francouzské gotické architektury a patří k významným památkám evropské středověké architektury, zejména pro svůj unikátní přechod od pozdně románské ke gotické architektuře. Je proslulá rovněž použitím vnějších opěrných oblouků obvodových zdí. Průčelí je zdobeno četnými sochami. Výška předních věží je 69 m.

Okolo policejní prefektury docházíme k prvnímu našemu většímu cíli – Svaté kapli v areálu Justičního paláce. Máme zde objednanou první prohlídku. Protože všechna muzea v Paříži jsou obšancovaná bezpečnostní službou, tvoří se tu veliké fronty u vstupu. Kdo nemá zajištěnu internetovou rezervaci na určitou hodinu, musí nejprve vystát frontu na vstupenku, pak frontu na bezpečnostní rám. Takže lidé bez rezervace mají leckdy pramalou šanci svůj pařížský cíl navštívit. Vstupenky bez rezervací jsou vyprodány již velmi brzy a rezervovaní mají u vstupu přednost. Takže návštěva je pak znepríjemněna i několika-hodinovým čekáním. Platí to obecně pro většinu muzeí v Paříži. Už v roce 1992, kdy jsem tu byl poprvé, se uvažovalo o projektu postavit na zelené louce vedle Paříže kopie nejvýznamnějších památek a návštěvníky přesunout tam. Trochu utopický projekt se nakonec neuskutečnil. Pravdou je, že lidí je tu o mnoho více než v roce 1992.

Tady v areálu Justičního paláce je bezpečnostní prohlídka nejtvrďší. Zabavují i pití. Prohlídky probíhají tak, že se rentgenuje batoh a osoba musí projít bezpečnostním rámem. Takže čekáme na prohlídku asi hodinu, navíc jsme rozděleni na 2 skupiny. Kaple je dvoupatrová a má ohromná vitrážová okna. Pro obyčejné lidi sloužilo jen první patro. Z vlastní zkušenosti a cestování mohu dodat jeden vlastní poznatek. Na nedávné rekonstrukci vitráží v kapli, kdy byly vitráže komplet sundány a pak znovu zasazeny se podílela i ryze česká malá firma Skloart z vesničky Libyně u Lubence. Návštěvu jejich vitrážového muzea vřele doporučuji. Firma opravila průčelní kulatou vitráž ve druhém patře.

Sainte-Chapelle (česky Svatá kaple) je dvoupatrová gotická kaple postavená v letech 1243–1248 na přání francouzského krále Ludvíka IX. jako jeho palácová kaple. V roce 2007 byla s téměř 900 tisíci návštěvníky 13. nejnavštěvovanější památkou v Paříži. První písemná zmínka o úmyslu Ludvíka IX. postavit na vlastní náklady palácovou kapli, se nachází v listině papeže Inocence IV. z roku 1244, který tím vyjádřil svůj souhlas. Kaple byla vysvěcena 26. dubna 1248. Sainte-Chapelle neboli capella vitrea (skleněná kaple) nahradila dřívější románskou kapli sv. Mikuláše (Saint-Nicolas) v areálu královského Paláce Cité. Nová kaple se stala spolu s katedrálou Notre-Dame určující dominantou ostrova na řece Seině. Původním účelem kaple bylo přechovávání vzácných relikvií, především trnové koruny, kterou Ludvík IX. získal díky složité obchodní transakci. Sainte-Chapelle později stala místem mnoha významných událostí jako byly korunovace některých francouzských královen, pohřební ceremonie a jiné liturgické a společenské úkony.

Po návštěvě kaple nás čekal asi kilometr cesty

podél Seiny. nasáváme atmosféru Paříže, jsou tu pouliční prodejci knih a různých suvenýrů, zajímavé jsou ozdobné kašny s pitnou vodou rozmístěné na hlavních ulicích. Cíl je u muzea a galerie Orsay, kde jsme dnes měli zajištěnu prohlídku. Orsay bylo zbudováno ve zrušené nádražní budově. Specializuje se na evropské umění mezi lety 1848 a 1914, zejména na francouzské impresionisty, najdeme tu ale i překrásné sochy.

V podvečer se opět vydáváme městem. Okolo zahrad původního královského paláce Louvre se vydáváme na náměstí de la Concorde. Egypský obelisk z Luxoru téměř nevidíme, protože je obestaven tribunou. V neděli totiž bude v Paříži finále ragbyového mistrovství světa, takže tu postavili virtuální fanouškovskou zónu. Ragby je tu národní sport. De la Concorde je obklopeno budovami ministerstev. Tyto úřední budovy se nachází i na nejdražším a nejproslulejším bulváru Paříže Avenue des Champs-Élysées. Třída se táhne k Napoleonovu vítěznému oblouku na náměstí Charles-de-Gaulle (dříve Place de l'Étoile). Na ní navazuje stále rovně další avenue, která vede do supermoderní čtvrti La Défense. Soustava dvou přímých avenue je zakončena moderním vítězným obloukem Grande Arche. Stavěl se k 200. výročí Velké francouzské revoluce a otevřen byl v roce 1989. Celková délka obou rovných avenue je bezmála 7 kilometrů. Nám stačilo dojít pěšky k Napoleonovu oblouku, což bylo asi 2,5 km.

Francouzky se oblouk nazývá Arc de Triomphe de l'Étoile nebo jen Arc de Triomphe je postaven v klasicistním stylu císařem Napoleonem Bonapartem na paměť svého vítězství v bitvě u Slavkova. Oblouk byl vybudován v letech 1806–1836 za městem v mírném návrší, dnes stojí téměř uprostřed města a je obklopen velkým kruhovým objezdem s rušným provozem. Uvnitř stavby je malé muzeum zaměřené na historii objektu. Pod obloukem hoří věčný oheň a nachází se pod ním hrob neznámého vojína. Každý rok u oblouku bývá ukončen cyklistický závod Tour de France. Přístup k památníku je podzemní chodbou. Na jeho střeše je veřejně přístupná vyhlídková terasa. Oblouk byl inspirací pro Dianin chrám ve Valticích.

Kousek pod obloukem na nás čeká autobus a tak se vydáváme na večerní jízdu k našemu hotelu Du Golf do čtvrti Rosny Boys. Nevím, zda Inex nedostal množstevní slevu, ale na dveřích pokoje stálo, že cena za třílůžkový pokoj činí 195 € za noc, vjezdní a výjezdní taxi po 20 € na osobu. Snídaně byla za cenu 25 €. Za tu cenu bych čekal trochu větší komfort a čistotu na pokoji a větší ochotu personálu. Například, když jsem (nejen já) požádal při obsluhu snídani, aby doplnili džus, který právě došel, tak se pouze se vyměnil hlídač. Sobotní snídaně byla kvalitativně o třídu horší než páteční, rohlíky včerejší. Snídaně dokázala chuťově rozdílnou kvalitu našich a francouzských potravin, opravdu je zřejmě máme u nás v podřadné kvalitě plně náhražek. Avšak výběr sortimentu trochu za pokulhával oproti nám. Hygienu a čistotu společných restauračních záchodků raději okomentuji jediným slovem – otrěs, chyběly snad jen ty obávané štenice. Hotel stál v klidném prostředí, takže by se nám spalo dob-

ře, kdybychom si nenechali z venku nalétat dovnitř komáry, kteří šli za světlem, když jsme větrali. To ale byla naše chyba.

Jedna zajímavost před koncem dne: Kolega měl

štěstí a vyprávěl, že se mu podařilo potkat v centru Paříže legendu naší populární hudby, Petra Jandu ze skupiny Olympic.

© 2023 pro školní zpravodaj (pokračování příště)

Země nejen archivního vína (Moldávie)

Díl 3: Bendery – „rudé“ základny a pevnost

Petr Vlček

Ráno jedeme trolejbusem z Tiraspolu do sousedního Bendery.

Jezdíte tu vesměs „ojeté“ trolejbusy z různých evropských měst. Najdeme tu i některé modely, které brázdily ulice měst naší republiky. Cestou vidíme oplocená luxusní a upravená sídliště. Tvoří je menší činžovní domy, které jsou obklopena krásnými zahradami. To jsou obydlí důstojníků Ruské armády, kteří tu spravují základny

Vystu-

pujeme na jakémisi náměstí, procházíme parkem směrem k nádraží. Před ním jsme objevili ve starém historic-

lokomotivou železniční muzeum a muzeum Velké vlastenecké války a rusko-moldavského konfliktu

v dobách rozpadu SSSR. Souprava jezdila po Bakalsko-amurské magistralé. Lístky se kupují na jméno, div, že se nevyplňuje číslo bot a pasu do jakési účetní knihy. Muzeum spravuje starší manželský pár. Provází nás muž, který mluví rusko-anglicky. Je zapálen do provozu a organizace železnice, na čilý dopravní ruch vzpomíná velmi nadšeně. Spontánně vzpomíná na válečné konflikty, které zcela zřejmě musel prožít. Muzeum bylo vybaveno mnoha exponáty na obě témata.

Nádraží „Bendery 1“ zeje prázdné a luxusní budova je uzavřena. Na kolejích nestojí žádné vlaky, velice smutný a zdrcující pohled je z polorozpadlé lávky, která tu přetíná koleje kdysi slavné trati. Procházíme městem k nádraží

Bendery - pevnost

Bendery - uzavřené nádraží

„Bendery 2“. Tam je stejná situace, akorát objekt hlídá moldavský policista. A tak zjišťujeme, že ty dva osobní vlaky denně, které do Bendery jezdí z Kišiněva (a zpět), končí asi 2 kilometry odtud za hranicí Podněstří na kraji města. Tato část města již patří „pravé“ Moldávii. Provizorní nádraží se jmenuje „Bender 3“.

Z nádraží „Bendery 2“ jdeme podél ruských základů a skladů k historické vojenské pevnosti, která sousedí se základnami. Do jedné z bran právě vjíždí malé vojenské vozidlo. Na ulici platí přísný zákaz fotografování, používání mobilních telefonů a kamer. S tím kontrastuje to, že z věže přístupné historické části pevnosti, kterou se chystáme právě navštívit, je „krásný“ výhled na jistou část základny a tady focení nikdo neřeší. Pevnost má rozsáhlé

nádovoří, které obklopují bývalá kasárna s mnoha strážními věžemi, kde jsou dnes různé tematické muzeální výstavy. V jedné z budov nechybí ani vojenské muzeum zaměřené na Ruskou armádu. Z věže je možno pozorovat život v kasárnách. Cvičí tu vojáci pořadové cviky, nebo udržují či opravují výzbroj, v dále jsou obrovské sklady. Krásně je vidět celé prostranství pevnosti i město a meandry Dněstru směrem k Tiraspolu. V objektu pevnosti je i hotel s luxusní restaurací, ale cenově dostupnou. Soljanka a pravý ruský šašlik přišly k chuti.

Tighina čili Bendery. Ve městě žije v něm 103 000 obyvatel, převážně Rusů (45 %), Ukrajinců (20 %), Moldavanů (25 %) a Bulharů (5 %). Město, na rozdíl od zbytku Podněstří, leží na pravém břehu Dněstru a vytváří tak předmostí hlavního města neuznané republiky Tiraspolu. Se zbytkem podněsterského území je spojeno pouze jediným mostem. Město tvoří důležitý

dopravní uzel – jedná se o nejvýznamnější přístav na Dněstru, městem prochází trať Kišiněv – Oděsa a odpojují se zde trati na Căușeni a Cahul. V Benderech je provozována trolejbusová doprava. Sítí tvoří pět městských a jedna meziměstská linka, která spojuje Bendery s Tiraspolem, ležícím na protějším břehu Dněstru. Meziměstská linka byla dokončena roku 1993.

Oficiální název města je podle

Tiraspol - ulice

úřadů Republiky Moldavsko „Tighina“. Tento název pochází z rumunštiny. Úřady Podněsterské Moldavské republiky, které mají ve městě skutečnou moc, oficiálně užívají názvy „Bendery“ v ruském a ukrajinském jazyce a „Bender“ v moldavském jazyce. Tento název pochází z turečtiny a znamená „přístavní město“. Oba názvy byl užívány v letech 1538 až 1919 a posléze od roku 1940.

První písemné zprávy o městě pochází z roku 1408, náleželo tehdy k Moldavskému knížectví, jež východní hranici tvořil Dněstr. V roce 1538 dobyla město vojska Osmanské říše. Za turecké nadvlády zde byla vystavěna pevnost, mezi jejíž velitele patřil např. Abázza-Muhammed. Po Bukurešťském míru, uzavřeném roku 1812, město připadlo Ruskému impériu, jež součástí bylo do roku 1918, kdy ho v rámci obsazení celé Besarábie zabralo Rumunsko. Po uzavření paktu Molotov–Ribbentrop se Besarábie dostala do sféry sovětských zájmů. Rudá armáda město obsadila 23. 6. 1940

a to se stalo součástí nově vyhlášené Moldavské sovětské socialistické republiky (MSSR). Po vypuknutí války mezi Sovětským svazem a Německem město obsadila dne 23. 6. 1941 rumunská a německá vojska. Město se stalo opět součástí Rumunska. Rudá armáda město dobyla 26. 8. 1944 v rámci Jaselsko-kišiněvské operace. Město znovu připadlo MSSR. Po jednostranném vyhlášení Podněsterské Moldavské sovětské socialistické republiky jako

svazové republiky Sovětského svazu 2. 9. 1990 se město stalo její součástí. Bylo těžce poškozeno během podněsterského konfliktu v rámci rozpadu SSSR v letech 1991 až 1992, především během bitvy o Bendery, která proběhla ve dnech 19.–21. 7. 1992. Podněsterská vojska

spolu s ruskou 14. armádou, jejíž posádka se nacházela v Benderské pevnosti, město ubíjela. Od té doby jsou základny, pevnost i město součástí Podněstří. Židovská menšina, která tvořila počátkem 20. století okolo třetiny obyvatelstva (ještě v roce 1989 to bylo 5 %), téměř vymizela.

Pevnost se rozkládá zhruba na dvacet hektarů nad pravým břehem Dněstru. Vystavěna byla v 16. století. Jedná se vůbec o jednu z nejvýznamnějších památek na území Podněsterské Moldavské republiky. Roku 2008 začala plánovaná rekonstrukce. Malá část pevnosti je přístupná veřejnosti, většinu využívá podněsterská armáda a ruská 14. armáda.

Z pevnosti se vydáváme za hranice země do „Benderu 3“, abychom zjistili jízdní řád na zítřejší přesun. Hranici jsme přešli „na černo“, mimo celnici. Šli jsme podél kolejí. Jízdní řád tu není, informace žádné, ale dělníci z údržby dráhy nám poradili. Jediný vlak jede v 5:30 ráno. Vrací-

SPŠ strojnická a SOŠ prof. Švejcara, Plzeň
Klatovská 109
301 00 Plzeň

Telefon: 371 510 811 - vrátnice
Fax: 371 510 825 - sekretariát
E-mailové adresy: viz web - Kontakty

www.spstrplz.cz

me se zpátky, ale „chytila“ nás silná bouřka. Než jsme došli na trolejbusovou zastávku, byli jsme mokří.

Sušíme se trolejbusovou projížďkou po odlehlých částech města. Prostředí, kde bydlí běžní občané, jsou otrěsná. Viděli jsme také jakousi integrovanou střední školu, která sídlí v polorozpadlé ošklivé budově. Když vidím tato prostředí, kde také žijí a pracují lidé, vážím svého domova o to víc.

K večeru se se vracíme do Tiraspolu. Syn ještě za každou cenu chce chytit nějaký typ trolejbusu na nějaké lince, což se nezdařilo. Dělíme se jako včera. Vracím se na hotel, vyhledávám jednu z pláží a jdu se vykoupat do řeky. Voda je relativně čistá a koupel příjemná.

Ještě si na ráno přes recepci objednáme taxi k rannímu vlaku. Ráno nás čeká odjezd z Podněstří. Z časových důvodů jsme nestihli navštívit ikonu Podněstří – výrobu koňaků Kvint Bendery. Také nemohu zapomenout na fotbalový klub Šeriff Tiraspol, hraje moldavskou ligu. Okolo jeho stadionu jsme jezdili trolejbusem, stojí na hranici obou měst a stadion je větší a zřejmě luxusnější než na Viktorce v Plzni. Areál dokresluje kontrast mezi chudobou a bohatstvím, který tu potkáváme na každém kroku. Šeriff dokonce postoupil v minulosti do Ligy mistrů.

Brzy ráno nás taxi nás veze na nádraží „Bender 3“. Na hranicích bez větších problémů, řidič jen ukázal hromadně pasy a jeli jsme na nádraží. Přes „černou hranici“ sem proudí na vlak davy lidí. Na koleji už stojí vlak, který přijel večer. Stojí tu staré vozy soupravy (3 polorozpadlé staré sovětské vagony, tažené mohutným „historickým dieslem“). Taxi bylo levné a vlakové jízdné skoro zdarma (v přepočtu jednotky korun za 90 km cesty), takže cesta nám vyšla levněji, než maršrutkou. Jelo se závratnou 30 kilometrovou rychlostí. Vlak se rychle plnil, takže do Kišiněva přijel narvaný.

© 2023 pro školní zpravodaj (pokračování příště)

foto JG